

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani

Cum lucră Americanii?

Minuni pot face numai Americanii. Ei îți fac dintr'o mocirlă cât Ardealul de mare în cel mai scurt timp locuri mănoase, pe cari se leagă în vânt spicele de aur ale grâului, în câțiva ani îți fac ca din pământ un oraș pe un loc, unde mai înainte vâneau Indianii jumătate sălbateci; cataractele uriașe ale Niagarei le leagă silindu-le să producă electricitate, cu care mână mii și mii de mașini, etc. etc. O astfel de minune americană au făcut acum de curând cu statul Wyoming din Statele-Unite. Până la anul 1820 țutul acesta nu era socotit ca stat, ci numai ca teritoriu, locuitorii, puțini, nu aveau drept să trimită deputați în congresul din Washington, nici nu-și aveau dieta lor. El era locuit numai de rămășițe de Indiani și de păstori tot așa de ciopliți, ca și Indianii. Câteva căpetenii din răsăritul Statelor-Unite hotărâseră să facă din ținutul acesta un parc (o grădină) uriaș, în care să nu umble trăsurile cele moderne, fumul dela fabrici să nu împută aerul, casele cu 10 și 20, 30 de rânduri să nu se ridice la cer ca turnul babilonic. Ți-ai găsit o! O cale ferată trasă în linie dreaptă peste suprafața acestui stat a stricat toate planurile acestea. S'au descoperit adevărate mine bogate de cărbuni de peatră, izvoare nesecate de petrol, ba se găsește și aur e mult.

Și Americanii, cărora s'au alăturat și câțiva Europeni, s'au apucat de lucru. Câteva societăți au cumpărat pământuri întinse, una dintre ele a dat unui

profesor vestit o avere întreagă, ca să cerceteze după petrol. Profesorul a cercetat și a aflat, că într'adevăr nu afund dela suprafața pământului se află lacuri mari de petrol, cari pot fi ușor exploatați și încă cu cheltuieli mici.

Întreprinzătorii nu s'au mulțumit numai cu căutarea după petrol, ci s'au apucat să folosească și alte comori, ce le dă pământul Wyomingului. În anul trecut s'au scos din pământ 4 milioane 700 mii tone*) cărbuni de peatră. S'au scos aramă în valoare de 8½ milioane, aur 5½ milioane. Întreprinzătorii nu și-au uitat nici de plugărie și creșterea vitelor. În același an erau acolo un milion de vite cornute și 7 milioane de berbeci. Pământul se arăta la început bun numai pentru creșterea vitelor. Americanii și-au știut ajuta și aici. Din depărtări mari au condus apă peste câmpuri și acum au deja 40.000 hectare de pământ bun de plugărie și grădinarit. Pretutindinea lucră în felul acesta, pretutindinea se cresc drumuri ferate nouă, cari se ducă la țărmurii oceanelor produsele țării.

Administrația acestui stat încă se poartă cât se poate de cuminte și de părintește față de toți, fără dcoosebire de limbă. Acolo nu e vorba de-a da pământuri numai la unii, ear' pe alții de a-i nenoroci luându-le ce au folosit până atunci. Nu e vorba de-a ajuta numai pe unii, lăsând pe alții la o parte, ori chiar oprindu-i în tot ce lucră pentru dezvoltarea lor culturală și economică. Dovadă e, că însuși profesorul

*) 1 tonă=100 chilogrami.

universitar Dr. Wilbur C. Knight s'a dus pe timpul cel mai viforos de iarnă, ca să arete unei societăți străine, unde sânt locurile cele mai potrivite pentru de-a fi sfredelite după petrol. Dovadă, că guvernatorul statului a promis tuturor, că-i va ajuta din toate puterile, ca să poată scoate cât mai mult folos din întreprinderile lor. Ba a mers și mai departe, îndatorându-se a se face corespondentul lor, informând pe cei-ce se interesează și în Europa despre starea lucrurilor.

În fața muncii și energiei uriașe, ce desvoltă Americanii, nu e mirare că nouă trebuie să ne mergă mai rău pe terenul economic, deși aceasta o simțim numai cu încetul. De câte ori se sporește creșterea vitelor și producțiunea agricolă, la noi se micșorează prețul, fiindcă Americanii ne fac concurență tocmai în țările, în cari esportăm și noi. Așa se întâmplă cu bucatele, așa cu carnea, adevărat cu vitele, așa chiar și cu poamele. Primejdia americană o putem micșora numai lucrând și noi altminteri, decum au lucrat moșii și strămoșii nostri.

Ce bine ar fi, dacă cele câteva mii de Români, mînați de greul vieții la America ar prinde numai o parte din energia americană, pe care să o folosească apoi la reîntoarcerea lor în patrie!

v. I.

Regele Carol la Ischl. Ambasadorul austro-ungar din București a predat regelui Carol o scrisoare, prin care este invitat de M. Sa împăratul și regele nostru la Ischl.

Nu se știe încă timpul, când se va face aceasta vizită.

FOIȚA.

Alegerea Papei.

Papa este ales de către cardinali. Dreptul acesta l-a dat cardinalii la propunerea papei Alexandru III., sinodul al treilea lateran, ținut la 1179. Modul de alegere, este cu puține modificări, același, care l-a stabilit Gregoriu al X-lea în sinodul din Lyon, dela 1274.

După moartea Papei numai decât ia puterea în mâni cardinalul camerlengo, care acum e Oreglia. El dispune cele de lipsă, pentru alegere. Îndată ce camerlengo se încredințează despre moartea Papei, se duce, îmbrăcat în ornate violete în semn de doliu și însoțit de preoțime, în odaia Papei. La ușă bate de trei ori și-l strigă pe nume pe răposatul, asemenea și la patul mortuar, atîngându-i fruntea de trei-ori cu un ciocan de argint.

Papa firește nerăspunzând, camerlengo îl declară de mort și despre aceasta se ia un

protocol. Apoi camerlengo cere inelul Papei, așa numitul „inel de pescar” și sigilele. Inelul e sfărîmat în prezența cardinalilor, ear' sigilele sînt făcute nefolosibile până la alegerea noului Papă.

Între moartea Papei și alegerea unui nou Papă nu trec mai mult de 10—12 zile. Acesta e timpul de agitații, în care se face gruparea cardinalilor pe lângă unul sau altul din candidații la tronul S-lui Petru.

După moartea Papei cardinalii țin 10 congregații (întruniri), în cari se iau măsurile de lipsă și se fac toate pregătirile pentru alegere. Între altele în aceste întruniri se cetească toate bulele, privitoare la alegere și cardinalii fac juruință că vor ține cele cuprinse în ele. Apoi se numește personalul de lipsă pentru timpul cât ține alegerea, se statorește punctual numărul cardinalilor, cari au să aleagă, se statorește timpul întrunirii, despre ce sînt încunoștiințați cardinalii, cari nu sînt în Roma ș. a.

La terminul statorit se adună toți cardinalii ca să ie parte la alegerea noului Papă.

De toți sînt între 60 și 70. Întrînd ei în Vatican se incuie toate porțile sub supravegherea Cardinalului Camerlengo. Pentru comunicația cu cei din afară se lasă numai o fereastră, lângă o ușă de intrare, păzită de o comisiune de prelați papali.

Ca loc de întrunire pentru votări se alege de regulă capela Sixtină. Aici se așează scaune de amîndouă părțile pentru cardinali și înaintea fiecărui scaun o mescioară.

În fundul salei este un cuptor carele prin mijlocirea unor hornete comunică în afară. Aci se ard biletele de votare de către votarea a rămas fără rezultat. Fumul, ce iese din cuptor, anunță mulțimei curioase adunate pe piața sfîntului Petru, că alegerea încă n'a isbutit.

În fiecare zi, dimineața pe la 10 ore se face sf. liturgie. După aceea îndată urmează votisarea în capela Sixtină. Ca cineva să fie ales, e de lipsă să întrunească în două votări 2/3 din totalitatea voturilor. Primul scrutinium (numărare de voturi) se face numai de probă. Cu toate acestea deja la

Colonisările. Stăpânirea nu înceată a ne ferică cu colonisări nouă. Din Moșnița (Bănat) ni-se scrie, că între Moșnița și Medveș, lângă drumul de țeară ce duce dela Timișoara la Buziaș se face un sat de coloniști. Anul acesta se vor zidi 50—100 de locuințe, la cari deja se lucră strajnic.

Plătește biată țeară!

Serviciul de doi ani în armata noastră se va introduce. Mai înainte se zicea, că se va introduce pe rind, în decurs de 10 ani. Acum scrie foaia »Zeit« din Viena, că în ministerul de războiu de acolo se lucră un program pentru trecerea la serviciul de doi ani. După acest program trecerea se va face nu în 10, ci în 5 ani.

Astfel peste 5 ani feciorii noștri nu vor mai sta la cătanie 3 ani ca acum, ci numai doi ani.

Ministru comun de finanțe al Austro-Ungariei, în locul lui Kállay, a fost numit baronul Burrian, care acum e consul în Athena (Grecia). După moartea lui Kállay a fost încredințat provisor Goluchovskv cu conducerea acestui minister și se credea, că pe vreme mai lungă. Dar stările din Balcani sânt de așa, încât s'a văzut lipsa a unui definitiv pe ministru de finanțe, în cercul căruia se ține și ocârmuirea Bosniei și Herțegovinei.

Noul ministru Burrian e un bun cunosător al stărilor din răsăritul Europei.

Achitat. Tribunalul din Deva osândise la 13 Maiu c. pe părintele Iosif Stupineanu, paroch în Riu-alb, la 3 luni temniță de stat, pentru »agitație«. Făcându-se recurs, tabla din Cluj a achitat pe părintele Stupinean.

Ministri austriaci la împăratul. Prim-ministrul austriac Dr. Körber a plecat Luni la Ischl, unde știm, că se află Maiestatea Sa; asemenea a plecat la Ischl și ministrul de finanțe Böhm-Bawerk.

Ministri vor raporta Domnitorului despre pertractările cu guvernul maghiar cu privire la chestia zahărului, cum și despre alte afaceri.

primul scrutinu se ved persoanele, cari au nădejde de-a reuși.

Dacă votarea a isbutit așa, ca unul din candidați să întrunească majoritatea voturilor, se înfățișează înaintea alesului trei cardinali și îl întreabă dacă primește alegerea? Si dacă primește, îndată vine cardinalul decan (cardinalul cel mai bătrân) și întreabă pe cel ales asupra numelui, ce voește să și-l ia ca Papă.

Nou alesul se îmbracă apoi în odăjdii papale, ia în deget inelul de pescar și primește felicitările cardinalilor. Tot atunci se statorește și ziua încoronării sale.

Urmează îndată apoi vestirea alegerii și miilor de oameni, cari așteaptă pe piața Stlui Petru. Aceasta o vestește cardinalul diacon din înălțimea porticulului bisericii Slui Petru, care dă spre piață. El zice:

»Vă vestesc o bucurie mare. Avem Papă pe Eminentiainul și Reverendisimul Domn N. N. care și-a luat numele de N.»

Tot atunci clopotele bisericii sfântului Petru, pe aripile vântului duc vesteă imbu-

DIN LUME.

Peninsula Balcanică.

Din provinciile Turciei se vestește liniște, deși ici-colea mai sânt ciocniri cu bandele. Dar' cu toate aceste în Macedonia creștinii și acum sânt prigoniiți și chinuiți.

Azi se mai află prinși în Macedonia 30 de preoți bulgari și 5 epitropi bisericești. Exarchatul își dă silința a-i scoate din temniță.

Mexico.

Mexico e o țeară latină în America de mează-zi; ea e republică, ca și toate țările din această parte de pământ. Săptămâna trecută a trebuit să fie ales presidentul, sau eapul statului. Erau doi, cari aveau partide mari, Reyes, ministru de războiu și Limantour, ministru de finanțe. Dușmănia între aceștia era să fie stricăcioasă țării și de aceea a fost înduplecat bătrânul president Porfirio Diaz a fi de nou ales pe 4 ani. Cu aceasta crisa s'a sfârșit deocamdată.

Știri mărunte.

Resculții din Venezuela au fost frânți. Orașul Ciudad-Bolivar a fost cuprins de trupele guvernului și așa răscoala s'a sfârșit.

Regele și regina Angliei s'au reîntors din călătoria lor în Irlanda, unde au fost bine primiți.

Iu S. Domings, capitala republicei Haiti (insulă americană) a fost ales Gilt de president al republicei.

† Papa Leo XIII.

Amăsurat obiceiului și prescrierilor, cardinalii, după moartea Papei, au ținut mai multe întruniri, în cari au hotărât ziua înmormântării răposatului și au luat mături pentru alegere.

Inmormântarea.

Răposatul Papă a fost dus în biserica Stlui Petru, unde a mers poporul cu miile, spre a-l vedea. Inmormântarea s'a făcut de aici, Sâmbătă în 25 Iulie c. cu frumoasă ceremonie. După-ce sicriul a fost închis și sigilat, a fost pus în o parte a bisericii, până ce va fi așezat unde a lăsat ră-

posatul în testament, adecă în biserica din Lateran. Aceasta se va întâmpla numai în anul viitor.

Testamentul Papei.

Leo XIII și-a făcut testamentul încă în anul 1900; testamentul e scurt. În el Papa roagă pe Atotputernicul D-zeu pentru iertarea greșelilor sale, apoi dispune unele lucruri cu privire la familie, și în urmă zice:

»Cu aceasta declarăm, că nici un membru al familiei noastre nu poate face pretensiuni la altceva, decât de ce e vorba în documentul acesta, căci toată averea noastră ne-a ajuns în mâni sub pontificatul nostru, drept ce ea este proprietatea scaunului sfânt, și voim ca totdeauna așa să și rămână«.

Alegerea.

Pentru actul alegerii s'au făcut toate pregătirile. Cardinalii au ținut mai multe ședințe, la cari au luat parte tot mai mulți cardinali, cari sosesc din țările depărtate la Roma. În ședința din urmă au fost de față 52. Pentru începerea alegerii s'a hotărât ziua de ieri, 1 August c. Alegerea se va sfârși în 2—3 zile, astfel, că în săptămâna viitoare biserica catolică va avea un nou Papă. Cine va fi acesta, nu se poate ști, căci sânt mai mulți candidați.

Soldați căzuți în timp de pace.

Nu glonțul i-a omorât, ci căldura și după-cum se vestește, necruțarea mai marilor lor, a oficerilor.

În Herțegovina este orașelul Trebinje, în care staționează trei batalioane ale regimentului de infanterie Nr. 12 din Comarom. În 20 Iulie c. la porunca generalului Török au plecat feciorii în marș spre localitatea Bilek. Plecarea s'a făcut la 3 ore 50 min. dimineața și marșul a ținut până la 10 ore. Căldura era de nesuferit, peste 40°, adecă ca în cuptor, căci așa e natura locului pe acolo, se face de odată căldură arzătoare.

În această căldură soldații au trebuit să facă și exerciții și apoi li-s'a

curătoare în locuri depărtate. Și la sunetul lor se alătură glasul sutelor de clopote a celor patru sute de biserici din Roma, până când mulțimea indesuită în piața de lângă Vatican, cuprinsă de bucurie, repește în urale nesfârșite: Să trăească (Eviva).

După aceste urmează binecuvântarea dată de noul Papă mulțimii în biserica Stlui Petru.

În cele din urmă se face încoronarea în ziua satorită, earăși cu frumoase ceremonii.

Cântec de secere.

Cules de Mihailă Ogroan, pedagog de Blaj.

În dealul podului
La umbra snopului
Cine se 'ntelnește?
Sora soarelui
Cu a vântului,
Ele se 'ntreabă:
Care sânt mai mari?
Sora soarelui
Din graiu că grăia:

»Da eu sânt mai mare,
Că frate meu soare
El când se ivește
Lumea încâlzește«.
Sora vântului
Însă așa zicea:
»Ba eu sânt mai mare
Că frate-meu vânt
El când se ivește
Lumea răcorește
De n'ar răcori
Oamenii-ar muri.
Robii de pe deal
Caii dela ham,
Robii de pe câmp
Și boi la plug«.
Băciță, băciță!
Scobori dala munte,
Că holdele-'s coapte,
Is coapte, răscapte
Și holdele-'s rari
Dar' la spic is mari.
Și vin păsările
De iau spicurile
Vine corbul negru
Și ia snopu -'ntregu
Vine cioara neagră
De ia clăia întreagă.
Stăpâne, stăpâne!

poruncit să plece earăși, să sosească în Bilek.

Atunci apoi a urmat primejdia; feciorii cădeau ca muștele, loviți de insolajie, adică de arsura soarelui fierbinte.

Să zice, că comandantul și oficerii nu luau nimic în seamă, numai după- ce au sosit în Bilek, și li-s'au spus, că sunt mai mulți morți, s'au spăriat, dar atunci era târziu.

Au murit în acea zi 19 feciori încă pe drum și după-aceea încă 4, apoi peste 40 zac greu bolnavi, unii între vieață și moarte.

Impărtașirile, ce s'au făcut din partea cercurilor militare spun, că singur căldura e de vină, căci, zic ele, s'au luat toate măsurile prescrise, ca să nu se întemple nenorociri.

De altcum s'a introdus cercetare și vinovații vor fi pedepsiți. Ce folos însă, căci pe bieții feciori căzuți jertfă, nimenea nu-i poate înapoia familiilor lor.

Casul acesta a produs mare necaz pretutindenea; chiar și foile europene scriu despre el.

Mai marii din oaste ar trebui să fie mai cu cruțare în asemenea casuri!

Două mari adunări.

În luna aceasta, August, își vor ține, precum s'a vestit, adunările anuale cele mai mari însoțiri culturale ale noastre, anume »Asociațiunea pentru literatură și cultura poporului român« și »Societatea pentru crearea unui fond de teatru român«.

»Asociațiunea« va avea adunarea în Baia-mare, la 9 și 10 August c. ear' »Societatea pentru fond de teatru« la 28 August c. și zilele următoare în Sebeșul-săsesc. Cu privilegiul acestor adunări se vor aranja mai multe festivități sau sêrbări. Noi atragem luarea aminte a iubitului nostru popor din jurul Baiei-mari și a Sebeșului asupra acestor adunări, îndemnându-l să ia parte la ele, căci multe bune și folositoare poate vedea și auzi.

Nu te întrista,
Că Domnul va da:
Spicul lingura,
Snopul ferdela,
Claia ferdela,
Cin' mă cere, cere
Fecior de 'mpêrat,
Nu știu, ce să fac?
Că la 'mpêrație
Trebue-avuție
La un împêrat,
Un hinteu gătat.
La o 'mpêrațeașă,
Haine de mêtasă.
Ear' la noue frați,
Noue cai gătați.
La noue surori,
Noue cingători.
La noue cumnate,
Noue păchilate.
Stăpână, stăpână!
Gată cină bună.
Că cununa-ți vine,
Cunună de grâu
Incinsă la brâu.

„Asociațiunea“

Adunarea »Asociațiunii« se va ține, cum am amintit, la 9 și 10 Aug. c. În 8 August după ameazi va fi primirea comitetului la gară, ear' seara va fi convenire de cunoștință la hotel. A doua zi, în 9 Aug. după slujba d-zeească, urmează ședința, ear' după prânz banchet și seara concert. În 10 August ședința a doua, apoi convenire în livadia »Szechenyi« și seara bal. În 11 August se fac excursiunii în jurul Băii.

Din privilegiul adunării va ieși în Baia-mare o foaie ocașională, în care se vor da descrieri despre Baia-mare și amănunte despre sêrbări.

Secretariatul „Asociațiunii“.

În legătură cu cele împărtașite amintim, că adunarea va avea să se ocupe și cu secretariatul »Asociațiunii«, care este un post de mare însemnătate pentru însoțire. Secretarul de până acum, Dr. Cornel Diaconovich și-a dat abdicerea, fiind ocupat cu alte lucruri.

Adunarea, dacă va lua la cunoștință abdicerea, va escrie concurs pentru întregirea postului.

Societatea pentru teatru.

În Sebeș cu prilejul ținerii adunării acestei însoțiri asemenea vor fi frumoase sêrbări

Comitetul aranjator al sêrbărilor, în frunte cu dl protopop *Sergiu Medeanu* a dat următorul apel:

Societatea pentru fond de teatru urmărește scopul de a întemeia în mijlocul poporului român din patrie teatrul național, pârghia, care lățește, întărește și ridică cultura națională a popoarelor. E sublim scopul acesta, pentru-că farmecul teatrului național va fi pentru noi o nouă și puternică armă pentru întărirea iubirei de neam și a credinței tari în viitorul poporului român.

Nu insistăm mai deaproape asupra istoricului societății pentru teatrul român, nici asupra scopului ce-l urmărește, căci acestea cunoscute trebuie să fie fiecărui român de bine, căruia îi zace la inimă cultura și înaintarea neamului; ci ne mărginim numai a apela cu toată căldura la frații români din apropiere, și din depărtare, invitându-i cu dragoste frățescă să alerge la adunarea amintită, cu atât mai vîrtos, că participarea la adunările generale ale societății ne arată interesul ce-l nutrim pentru societate. Datori sîntem cu toții a spriginii aceasta societate pentru-că a noastră este, deșteptarea și înaintarea noastră o urmărește și pentru-ca cât mai îngrabă se se poată realiza dorința noastră fierbinte, și a înaintașilor nostrii, — înființarea și deschiderea teatrului național.

Frați români! Veniți să strîngem la pieptul nostru cu cuvenită căldură pe fîca culturai naționale, să dovedim astfel că știm prețului și știm să ne însuflețim pentru așezămintele noastre culturale dătătoare de lumină și vieață.

Dela școalele noastre.

În cele următoare vom face estrase din dările de seamă de pe anul școl. 1902/3 ale școalelor noastre mai însemnate. Începutul îl facem cu

Seliște.

Acest frumos orașel românesc are școale primare din cele mai de frunte, apoi școală de repetițiune economică și școala învățăcelilor industriali comunală, susținute toate prin vrednicia Seliștenilor.

Deja de 3 ani a decis corpul învățătoresc să edea la finea fiecărui an câte un anuar al școalelor. Din anuarul al III-lea, publicat de directorul Dumitru Lăpêdat, pe anul școl. 1902—3 estragem următoarele:

Anuarul cuprinde în partea științifică un »Substrat pentru proiectul planului de învățămînt nou în școalele noastre populare« com. de directorul, apoi donatorii și donațiunile, făcute pentru școale și actul comemorativ, așezat în fundamentul aripei de cătră răsărit a zidirei școalei, care se va inaugura și da menirii sale la începutul anului școlar 1903/4.

Urmează apoi știrile școlare. Din aceste se vede, că personalul didactic a stat din 11 învățători și învățătoare.

La școala de toate zilele au fost înscriși în total 477 școlari, din cari 247 elevi 230 eleve. Din comunele vecine au fost 52.

Școala de repetiție economică a fost frecventată de 76 eleve; anuine 35 în curs I, 27 în curs. II, în 14 în curs, III.

Băieții dela 12—15 ani, în număr de 12 și-au primit instrucțiunea în cursul III. al școalei învățăcelilor industriali.

Asilul a avut 82 băieți și 78 fetițe, laolaltă 160.

Școala industrială. Numărul înmatriculaților a fost: în cursul pregătitor 8, în cl. I. 40, în cl. II. 41, în cl. III. 30, în total 119

După naționalitate au fost: Români 108, Maghiari 6, Germani 5. După confesiune: gr. or. 86, gr.-cat. 22, rom.-cat. 2, evang.-lut. 5, reformați 4. Din acestia au fost născuți în Seliște 22.

După profesiune au fost: cojocari 25 pantofari 22, ferari 12, curelari 12, mêsari 12 zidari 7, rotari 2, comercianți 4, lăcătari 4, pâlărieri 5, barbieri 1, olari 2, bârdași 4, covrigari 2, hornari 1, măcelari 2, pelari 2, morari 1. Învățăceii au fost deci aplicați la 18 feluri de meserii. În cursul anului au devenit calfe 10.

Blaj.

Despre școala gr.-cat. pentru învățăceii de meserii și negustorie din Blaj ni-se dau următoarele date:

În anul școl. 1902/3 școala a fost cercetată de 29 școlari. Din acestia:

a) în clasa pregătitoare au fost 4 elevi, toți români gr. cat; după meserie: 2 pantofari, 1 măsar și 1 barbier.

b) în clasa I: 9 elevi toți Români gr. cat; după meserie: 3 pantofari, 2 eroitori, 1 cojocar, 1 faur, 1 tipograf, 1 barbier.

c) în clasa II: 8 elevi, din cari 7 români gr.-cat. 1 magh reformat; după meserie: 4 pantofari, 1 măsar, 1 compactor, 1 croitor, 1 negustor.

d) în clasa III: 8 elevi, toți români, 7 gr.-cat., 1 gr.-or.; după meserie 2 croitori, 3 mäsari, 1 fantofar, 1 cojocar.

S'a eliberat ca calfă 1.

SCRISORI.

Adunarea despărțământului

Cluj al „Asociației”.

În Aghireș s'a ținut adunarea despărțământului Cluj a »Asociației« în 26 I. c. On. comitet al despărțământului în frunte cu dl președinte Dr. Georgiu Ilea 'și-a făcut datoria, au așteptat și dorit că la aceea adunare să vină toți fruntașii din satele din

nească a mântuit și poate mântui pe poporul din Ardeal. A urmat apoi cuvântul dlui Dr. Stefan Morariu, ca raportor al comitetului. Intre multe bune a zis și aceea, că poporul nostru tare se înstreinează de limba lui cea dulce și de portul românesc, fiindcă într'o limbă stricată e mai aplicat a zice în loc de pălărie clop, pășunelegeleu, gard-kerités; fabrică-gyá, mașină-gép etc. acestea tare sau nimerit la poporul din Aghireș și la alții, de pe aici.

numai 8. Cu tot dreptul a putut dl președinte în cuvântul de încheiere a-și exprima părerea de rău, și mirarea, că ce au putut să fie de așa neinteresat s'a arătat poporul din Aghireș și jur, că e mare pagubă că nu a fost mai mulți, să audă frumoasele cuvinte și bunele învățături.

A urmat apoi prânzul dat de parochul locului în școală, unde a fost și popor și s'au ținut câteva toaste.

Cel dintâiu Dr. Georgiu Ilea pentru parochul locului, apoi parochul locului

VEDERI DIN ROMA.

jur și cât mai mulți țărani, dar' înzadar.

Din satele din jur dintre preoți numai doi au venit, apoi dintre poporul din jur tare puțini, abia 2—3 și 3 Moți ciubărari din Măgură.

În biserică au slujit sf. liturgie dl protopop Dr. Dăianu și cu parochul locului, predica după textul sf. evangheliei o au ținut dl Stefan Roșian, capelan al Clujului. După s. liturgie dl președinte ține cuvântul de deschidere arătând că numai învățătura, cartea româ-

În comisiunea despre darea de seamă a comitetului, că ce au lucrat, a fost ales bătrînul preot din Aghireș Grigore Lehene și ca raportor Dr. Tămaș, avocat; e de însemnat că acesta nu s'a ținut de despărțământul Clujului, ci de Hida-Huedin, dar' lipsa strică legea.

Intre pausă învățatorul D. Zah din Nireș a vorbit despre hărnicie, cu care trebuie să fie poporul nostru. Nu le-a plăcut Aghireșenilor, și puțini câți au fost s'au strecurat, așa încât mai în urmă la cuvântul de încheiere au fost

a mulțumit, s'au sculat bătrînul, moșneagul preot Grigoriu Lehene laudând, pe cei 3 Moți, cari au luat parte la adunare; a mai vorbit apoi dl Dr. Dăianu către popor ș. a.

1.

Vederi din Roma.

— Vezi ilustrația —

Toate privirile sînt îndreptate acum spre Roma din pricina alegerii de Papă. În nrul nostru de azi dăm câteva vederi din Roma. Jos în dreapta e Columna lui Traian, în stînga Coloseul, la mijloc e primăria, iar de-asupra biserică Sfinții Petru, unde a fost întins Papa și de două laturi părți (altare) din lăuntru ei.

PARTEA ECONOMICĂ.

Păstrarea roadelor de câmp.

Mult, foarte mult trebuie să lucre economul în decursul anului, până când își vede strinse la un loc ceva roduri de câmp. De multe ori trebuie să se lupte cu nerodirea pământului; de multe ori trebuie să se lupte cu dușmanii vezuți și nevezuți din imperiul animalelor și al plantelor: numai ca să-și poată asigura ceva recoltă sau cules.

Dacă economul s'a putut lupta cu succes împotriva acestora; dacă s'a putut secera bucatele bine; dacă s'a putut culege cucuruzul bine, copt la timpul potrivit; dacă s'a putut scoate cartofii, napii ș. a. de asemenea la timpul potrivit: atunci îl mai așteaptă un lucru de mare însemnătate și anume: păstrarea sau chivernisirea roadelor de câmp adunate.

Păstrarea roadelor de câmp în stare bună și sănătoasă, e de mare însemnătate pentru econom, pentru-că dacă și-le știe păstra bine, acelea își perd foarte mult din prețul lor, ba se pot chiar și strica, prin ceea-ce economul mai suferă și daună însemnată.

Dauna aceasta numai așa o poate încunjura economul, dacă cunoaște cu de-amăruntul modurile acelea, pe cari apoi aplicându-le la timpul convenit, poate preintimpina dauna. Modrurile acestea de păstrare atât la roadele cu grăunțul, cât și la cele de cucuruz, cartofi, napi ș. a. sunt foarte deosebite.

Astfel, ca roadele cu grăunțul de pildă, să se poată păstra cât mai bine, e de neapărată trebuință, ca acelea cu prilejul imblătitului, să fie cât se poate de bine uscate. De aceea nu e cu scop, ba e chiar dăunos, a căra bucatele spicoase în stare umedă și ale arunca astfel în ferdelă sau în stog, pentru-că în asemenea casuri umezeala pătrunde grăunțele până când sunt însă în pleavă.

Dacă s'ar întâmpla cumva, ca să aflăm cu prilejul căratului anumiți snopi plini de umezeală, fie din fundul clăilor, fie de deasupra acelor, pe unii ca aceia să-i punem la o parte, să-i uscăm și numai atunci și dacă nu sunt crescuți să-i imblătim la un loc cu cei bine uscați, în cazul contrar să-i imblătim deosebit și tot deosebit să așezăm și grăunțele acelor, pentru-că dacă le-am amesteca cu de cele deplin uscate, ar pute să le molipsească și strice și pe acestea.

După imblătit bucatele mai trebuie alese și cu ciurul sau trierul. Prin acestea două unelte de mare preț pentru economie, deoparte se mai uscă și grăunțele prin vântul acela, ce-l produc aripile acelor, de altă parte să aleg grăunțele cele stricate și gozul din grăunțele cele sănătoase.

Cu prilejul imblătitului grăunțele bucatelor trebuie sortate și anume: cari să se țină pentru mâncare, cari să se vândă și cari să se samene. Cu privire la acestea din urmă greșesc o parte din economii nostri, de oare-ce ei vând pe cele mai frumoase și samenă de cele mai mărunte. Unii ca

acestia însă uită de proverbul foarte adevărat: »Ce sameni, aceea răsare«, uită că precum numai din animale mari și frumoase se pot prăsi tot asemenea următori, tot așa se pot prăsi și numai din grăunțe mari și frumoase, bucate de același fel.

După imblătit și ales, bucatele se așează de regulă în coșuri sau hambare. Acestea însă trebuie să fie cât mai bine curățite și aerisate înainte de a se așeza bucatele în ele, ca să nu se poată încuibă gârgărițe sau șoareci prin ele.

Dacă bucatele pe timpul căratului, au fost cătuși de cât umede, atunci grăunțele imblătite se întind mai întâiu la soare sau în podurile caselor în straturi nu tocmai groase, până când se uscă bine și numai după aceea se așează în straturi mai groase în coșuri sau hambare. Cu cât grăunțele au fost mai jilave sau umede; cu cât straturile în cari se așează sunt mai groase: cu atât trebuie întoarse și aerisate mai des.

Dacă băgăm mâna în bucatele așezate așa grămadă în coșuri și simțim oare-care umezeală sau căldură în ele: atunci nu trebuie să mai întârziem de loc cu răscolirea și vânturatul acelor. Vânturatul se face pentru acel scop, ca venind grăunțele umede în atingere cu aerul, acesta le face de se înăspresc și se uscă. De aceea nu e bine ca bucatele încinse de umezeală să se vânture când timpul e umed și ploios, pentru-că într'un asemenea cas și-ar pute lua mai multă umezeală.

Păstrarea cucuruzului cules de pe câmp și apoi desfăcut de foi, se face în podurile caselor și în anumite coșare de lați sau nuele. Acestea trebuie astfel făcute, ca să nu fie prea largi, de oare-ce într'un asemenea cas se poate mucezi și strica. Tot așa nu trebuie pus prea gros nici în podul caselor, de oare-ce și acolo se poate strica, dacă nu e copt de ajuns.

Cucuruzul destinat pentru sămânță trebuie încă de pe toamnă ales de o parte; trebuie lăsat cu foi ca să se poată împleți, ear' după-ce s'a împletit trebuie atârnat pe la grinzile caselor sau pe la cătușile podului, ca astfel să se poată usca cât mai bine până când dă gerul, căci aflându-l acesta neuscat bine, poate să-i degere colțul și să nu răsară primăvara când se sămână. La cucuruzul de sămânță nu trebuie desfăcute și vîrfurile aceluia, unde se află boane mai mărunte, ci numai mijlocul și partea de cătră coadă, unde se află grăunțele cele mai mari și mai bobonate.

Desfăcutul cucuruzului de pe cocean se poate face cu mâna, cu mașina de mână, de vite sau de abor. Desfăcutul se face de regulă când grăunțele sunt deplin uscate, ca să se poată măcina fără greutate. Desfăcutul cu mâna e mai bun ca cel cu mașina, de oare-ce nu se face atâta pleavă și nu se strică nici grăunțele ca în mașină. Desfăcutul cu mașina se face de regulă în economiile cele mai mari, unde trebuie desfăcut sau sfărmit mai mult de odată.

Dacă cucuruzul se desface cu mașina, atunci trebuie bine vânturate gră-

unțele, de oare-ce în asemenea casuri se face foarte multă pleavă, care ajungând apoi printre grăunțe servesc de culcuș gârgărițelor și cuiburilor de șoareci. Grăunțele de cucuruz așezate prin coșuri și hambare încă mai trebuie vânturate și întoarse din când în când căci la din contră pot să capete un miros neplăcut, ear' dacă cumva n'au fost nici uscate bine, se mai pot chiar și strica.

Cartofii trebuie scoși din pământ numai atunci, când li-s'au uscat bine curpenii, ear' napii de nutreț după-ce li-s'au dezvoltat bine căpătina din pământ. Scosul acestor două roduri de câmp, trebuie să se facă numai atunci când pământul e deplin uscat, căci la din contră se acată prea mult pământ moale de acelea, care în cele din urmă apoi le poate face să se strice. Scosul cartofilor și al napilor trebuie să se facă cu băgare de seamă, ca se nu se vătème, căci cele vătémate apoi nu se mai pot păstra timp așa îndelungat, ca cele sănă oase.

Napii de nutreț, după-ce se scot din pământ, trebuie curățiti de foi, numai cei de sămânță se lasă cu câte două-trei foi la mijloc.

Cartofii și napii scoși din pământ se așează în pivnițe sau în anumite gropi. Atât pivnițele, cât și gropile trebuie să fie deplin svântate și să nu fie nici prea călduroase, dar' nici prea reci sau umede, pentru-că în cazul dintăiu cartofii pot să încolțască, ear' în cazul al doilea se pot strica, atât cartofii cât și napii.

În economiile mai mari napii se mai pun și în grămezi sau prisme, unde se acoper cu paie sau coceni, apoi cu pământ. Deasupra prismelor se lasă un horn sau răsufătoare, ca să poată evapora căldura din ei. Locul, pe care se așează prismele trebuie să fie mai ridicat și să nu conțină nici un fel de umezeală. Prismele nu trebuie să fie mai late ca de unu până-n doi metri. După așezarea napilor în prisme se lasă așa descoperiți câteva zile, ca să se svinte bine și numai după aceea se acoper în modul arătat.

Acestea sunt modrurile cele mai bune pentru păstrarea roadelor de câmp; modruri asupra cărora trebuie să se gândească totdeauna economul, dacă vrea ca acelea să nu i-se strice,

Ioan Georgescu.

Iupotriva boalei de gură și de unghii la vite.

(Urmare și fine).

Cum se vindecăm vitele ce sufer de boală de gură și de unghii?

Dacă vre-o vită de-a noastră capătă boala de gură și de unghii, lucrul dintăiu și de căpetenie e curățenia. Să dăm des apă vitelor, ce sufer de gură. Să le spălăm des gura cu apă curată, amestecată cu piatră acra și oțet de vin. Apa cu oțet de vin o gătim așa, că luăm oțet de vin curat în un pahar mic de vin, îl turnăm într'o litră de apă curată și mai punem piatră de mărimea unei nuci, pisată praf mărunt. Ear' ca și vita să-și clătească gura,

legăm de iesle un șuștar și se-l umplem des cu apă proaspătă, curată. Apa, ce a m'njit-o vita beteagă, se nu o vërsăm ori unde prin curte, fiindcă știm, că în apă se află beteșugul din belșug în urma balelor și pu-roiiului clătît în ea, ci se o vërsăm într'o groapă ce o înghite. Culcușul, gunoiul, nutrețul rămas, scoțindu-l din grajd se-l așezăm la un loc anume pentru acest scop, până-ce ține boala și se nu lăsăm nici un dobitoc să ajungă acolo, fiindcă nu știm, care duce beteșugul de aici în alt loc.

Dacă vita s'a bolnăvit la picior, foarte bun leac de casă e legătură cu piatră acră, care se o udăm des (cel puțin în fiecare jumătate de cias) cu apă cu piatră acră. Asta se o pregătim așa, că luăm piatră acră de mărimea unei nuci și piatră vênătă de mărimea unei alune (galiță vênătă, altcum galiță de aramă) acestea se le pisăm și se le punem într'o litră de apă. Cu apa aceasta se udăm o cârpă de cânepă cam de o palmă și se o punem pe o bucată destul de mare de sac; se facem pe dobitoc ca se calce pe ea cu piciorul cel bolnav și se o legăm așa, ca se nu prea strîngă, dar' nici ca se cază de pe picior. Se o udăm cu apă de piatră acră și vênătă, apoi zilnic odată se o înoim.

Asta o putem face cu vita din grajd. Dar' ce se facem cu porcul, care nu lasă să fie vindecat în așa chip sau cu oile. Acestora se le dăm de multe ori apă curată pe zi; și dacă le doare piciorul, se facem la ușa grajdului sau staulului o groapă lată, ca dobitoacele se nu poată sări peste ea și ca flecare vită la intrare sau ieșire se fie silită a trece peste ea. În groapa asta se punem var stîns curat cu piatră vênătă cam de 4—5 degete. Acest leac pëtrunde și între unghii și pe vita sănătoasă o apără de boală, ear' pe cea bolnavă o vindecă.

Lucru de căpetenie e ținerea curată și odihnirea. Des și din belșug se culcăm vitele pe paie, ce sînt dintr'un loc unde nu e boala de gură și de unghii. În timp de vară se întunecăm după puțină grajdul, ca muștele se nu vateme dobitoacele bolnave.

Dacă la vitele de muls sînt beșici, respective răni și pe uger, se mulgem ugerul zilnic cu grije și se-l ungem cu untură mestecată cu puțină piatră amară și vênătă, ori cu glicerină sau cu unt curat, nesărat

Un mod nu se poate mai recomandabil pentru ori-ce econom, mod de lecuire și păzire e, că dacă s'a ivit între dobitoacele noastre boala molipsitoare de gură și de unghii, se ne uităm toate dobitoacele, adecă se le facem betege. Cu asta câștigăm foarte mult, și adecă, întâiu că dobitoacele noastre trec odată peste boală și în înțelesul legii curtea ni-se sloboade mai repede de sub opreliște. Dar' câștigul de căpetenie e, că beteșugul provenind din ultuire, de cele mai multe-ori e de decurs mai ușor; adecă de cele mai multe-ori boala se face numai în gură, fără ca se se betejească și unghiile. Imbolnăvirea gurii fusă știm, că în 6—8 zile se vindecă. Un al treilea folos și mare câștig al

ultuirii meșteșugite e că dobitoacele cam un an, dar' și doi ani nu mai capătă boala. Ultuirea se întemplantă așa, că spalăm curat cu apă proaspătă gura dobitocului bolnav, și dacă în gură e beșică, aceea o spargem și o scurgem (stoarcem) cu o sdreanță curată, dar' de materie dură. Dacă nu mai e beșică în gură, e de ajuns dacă după spalare balele curate, cari curg le stoarcem în sdreanță. Într'aceea dobitocului de ultuit altcineva îi șterge gura ca se fie uscată și o freacă cu o sdreanță curată în cerul gurii până ce roșește. În urmă o frecăm cu sdreanță udată de gura dobitocului bolnav. Vitele așa ultuite cam $\frac{3}{4}$ parte de obicei se bolnăvesc de gură. Dacă acum păziu bine picioarele, ele nu se imbolnăvesc și vita, dacă s'a vindecat, totdeodată am și scăpat-o de boală cam pe vreme de un an. S'ar mai putea ultui vitele și așa, că dăm celor sănătoase nutrețul dur rămas de vita bolnavă, dar' acesta nu e mijloc sigur.

Lecuirea vitelor ultuite se întemplantă după-cum s'a spus mai sus.

Mai putem adăuga la cele zise, că vitelor bolnave, când le doare gura se nu le dăm nutreț păios, ci după puțină nutreț de beut (lături), căci putem pricepe, că dacă vita e bolnavă la gură, nu mănâncă bucuros nutrețul care înțapă rănilor din gură.

În tot cazul însă dobitocul trebuie să se odihnească, până ce se vindecă pe deplin.

Ce trebuie să facă economul, dacă la vre-o vită observă boala molipsitoare de gură și de unghii?

Boala de gură și de unghii, sau bănuiala acesteia, în înțelesul legii, de grabă trebuie anunțată primarului sau notariului comunal, care numai decât scrie flsolgăbirăului și veterinarului (doctor de vite) acesta eară numai decât iese la fața locului, caută temeinic vita bolnavă și fără plată îi dă sfat bun, cum se o vindece.

Ecunomul, care nu anunță ivirea de boală molipsitoare de gură și de unghii la vita sa sau bănuiala ei — zice legea — capătă pedeapsă.

Și până-ce doctorul de vite iese la fața locului trebuie să deschilim vita bolnavă de celelalte, așa ca se nu poată veni în atingere cu nici un dobitoc al altui econom, ca nu cumva se capete boala și dobitocul ce e în altă curte sau pe altă moșie.

Laptele unui dobitoc bolnav de așa boală, îndeosebi crud, nu e slobod a-l folosi, pentru-că de un astfel de lapte se poate bolnăvi și omul și suferi chinuri mari.

Ce trebuie să facă gazda, dacă la vitele lui a încetat boala molipsitoare de gură și de unghii?

Dacă gazda nu mai are nici o vită bolnavă, se anunțe și asta birăului (judelui comunal). Apoi în primul rînd se curețe grajdul temeinic și toate locurile, unde au zăcut vitele bolnave, căci acolo a rămas sēmēnța bolii și asta trebuie pustuită din acel loc. Părețele se-l măture curat și se-l spoiască cu var curat. Podișul grajdului

se-l sape cam de trei degete, scândurile putrede se le arunce în foc, podul se-l măture curat, apoi ieslele, bër-nele grajdului se le șurluiască cu leșie caldă, murdăria de sub podele și gunoiul se-l scoată afară cu cele ce a măturat și săpat până acum. Astea se le îngroape bine într'o groapă adîncă se presare peste ele un strat de var nestins și se le îngroape cu pămēt. În grajdul curățit se aducă pămēt curat, lemn nou și scânduri de podit.

Gunoiul scos se-l ude bine cu var stîns proaspăt și dacă autoritățile îi dau îngăduință, se-l scoată afară la câmp cu cai și acolo după puțină nu mai decât se-l are tot cu cai.

Despre lux.

Disertație cetită de *Niculau Dușă* invēțatoriu secundariu în Alba-Iulia, cu ocaziunea adunării despărțemētului »Asociațiunei«, ținută în Bucerdea-vinoasă la 19 Iulie a. c. și premiată cu 10 cor. în aur.

Între pedecile cele multe ce stau în calea propășirii noastre în cele materiale, putem pune în locul prim luxul.

Lux peste tot numim aceea ce trece peste poziția omului, peste starea lui materială. Om luxos în vestminte sau haine se numește acela, care poartă haine mai scumpe decum e starea lui materială d. e. dacă o fată săracă își face haine mai scumpe ca alta de bogat. Despre atare fată zicem că e luxoasă sau că face lux.

Luxul a fost sau a existat la toate popoarele mai dela începutul omeniei, dar' nu așa în măsură mare ca în zilele noastre. Și se vede, că din ce în ce se lățește tot mai tare, ca o boală lipicioasă, de cumva nu-i vom sta în contră, punēdu-i odată capăt.

Deodată, firește că e lucru imposibil a ne desbrăca de el ca de ori-ce nărav rău, dar' pe rînd și cu încetul toate se pot învinge.

Luxul la poporul nostru românesc a început a se lăți cu deosebire după 48 încoace, adecă după libertate. Spun părinții noștrii că în tinerețele lor nu ai fi văzut nici pe fata cea mai avută vestminte așa elegante — așa impuțate cum se află astăzi la unele fete sărace. Ba, pare că e bătaia lui Dumnezeu, că cele sărace sînt mai inzorzodate decât cele bogate.

Nu erau cunoscute pe timpul acela așa numitele sdrențe de boltă, cari sînt atît de scumpe în proporție cu trāincia lor. Acestea pe lāngă că sînt foarte slabe, mai au scăderea, că sînt străine de portul nostru cel frumos românesc.

Portul cel femeiesc cu deosebire a început a se corci cu sdrențe străine de boltă, cari mai nainte numai țiganele le purtau.

Astăzi mergēnd într'o comună fie și curat românească și abătāndu-te pe la jocul tineretului, vēzēnd tetele cu fel de fel de sdrențe și rochii, îți vine a crede, că respectivele sînt ori-ce nație, dar' numai române — nu. Foarte drept au feciorii cānd le batjocoresc în joc, chiuind:

»Bine-i stă mândri gătată
Ce ie din șatră,
Dar' mai bine 'i-ar șede
Cānd ar fi de mână sa.
Nu ști țese, nu ști coasă
Nu ști face nici cămașă,
Cāmașa din brēu ia sus
Făcută-i pe cucuruz,

Poalele din brâu în jos
Făcute-s pe grâu frumos.
Podu-i țesă, podu-i coasă
Podu-i face și cămașă.

Unde-ți trebuie o batjocură mai mare ca aceasta. Numai cât jingășele noastre fete nu vreau să înțeleagă. Ele rid în loc să se îndrepte.

Însă vina cea mare cade asupra părinților și cu deosebire asupra mamelor. Mamele nu ar trebui să sufere, ca fetele lor să poarte haine mai scumpe decum e starea lor materială.

Astăzi nu mai cunoști care-i fata popii și care-i a Opriil

Aceasta nu mai e de suferit. Răului acestuia trebuie să i-se pună odată capăt dacă vrem să ducem zile mai tignite. Toți din toate puterile trebuie să lucrăm într'acolo, ca luxul să se părăsească. Căci luxul este una și cea mai mare pedecă, ce stă în calea propășirii noastre. Luxul este, care în locul primăduce sărăcia în lume și cu deosebire la poporul nostru.

Noi süntem săraci dela natură în urma necăzurilor și a greutăților ce le am purtat în iobăgie.

Acum ar trebui să cruțăm cu tot deadinsul și pe o cale și pe alta, ca să putem ține pas cu celelalte popoare din țeară, — bună oară cu Sașii, cari sünnt cu mult în stare mai bună ca noi.

Și de unde vine aceasta? Drept că și dela privilegiile ce le au avut ei înainte de anul 48, dar' și dela împrejurarea, că Sașii sünnt oameni foarte cruțători în toate privințele, dar' mai cu seamă în ale îmbrăcămintei pot servi de model.

Femeile lor aproape toate hainele și le fac ele cu mâna lor.

Torc, țes, cos numai și numai să nu deee bani pe sdrențe coapte de boltă.

Și nu li-e rușine mă rog a purta vestimente de casă, făcute de ele, deși nu sünnt așa bătătoare la ochii și așa sclicicioase ca cele de boltă, dar' sünnt tari și ieftine.

Nu ar trebui să fie femeile noastre ca țarca, care iubește lucrurile cele sclicicioase și să se caute la trăinicie și ieftinătate, ear' banii cari i-ar da pentru cartoane, să-i folosească spre alte scopuri mai bune.

Aici îmi vine în minte, earăși o strigătură de a tinerilor blăstemați, cari batjocoresc fetele leneșe cărora le plac hainele de boltă.

»Lelea cu șurț de carton
Să se deee dup'un domn
Să se sature de somn.

Mamele noastre nu au avut nenorocirea să se cunoască sdrențele de boltă, ci ele își făceau cu mânilor toate hainele atât cele de purtat, cât și cele de sărbătoare, torcând, țesând și cosând.

Și era bine pe timpul acela de poporul nostru, deși era iobaji, căci nu erau înglodăți oamenii în datorii până în grumazi pe la bănci.

Nici poveste nu era pe atunci să cumperi bucate și îmbrăcăminte pe așteptare ca astăzi. Care este cauza la toate aceste? Luxul și eară luxul. Drept are proverbul:

»Rele zile-am ajuns Doamne!
Că fetele toate-'s doamne
Părinții le mor de foame.

Adevărat, că astăzi sünnt multe necăsurile și greutățile cu cari trebuie să ne lupțăm, dar' pentru aceea să nu credeți, că nu le-am putea suporta mai cu ușurință, dacă-am fi mai cruțători și dacă ne-am feri de lux.
(Va urma).

Esposiția de oi din Poiana.

PREMIATII.

primei esposiții de oi, aranjate de »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu«, la 10 Iulie n. 1903 în comuna Poiana:

Grupa I. Berbeci.

1. Dumitru Șufană nr. 957 din Poiana	15 cor.
2. Ioan Muntean nr. 788 din Poiana	12 »
3. Ioan Homan. din Rod	12 »
4. Const. Ciorogariu din Jina	6 »
5. Ioan Fântână, nr. 762 din Poiana	6 »
6. Nicolae Muntean nr. 102 Poiana	6 »
7. Ioan Beu, primar, Apoldul-român	4 »
8. Ioan Bozdog. primar, Poiana	4 »
9. Aron Muntean, nr. 499 Poiana	4 »
10. Const. Rodeanu, nr. 578 Poiana	4 »
11. Dem. Panfiloiu, paroch, Jina	4 »
12. Nicolae Străulea, Jina	4 »
13. Aron Bozdog nr. 1033 Poiana	4 »
14. Ioan Neagă nr. 104 Poiana	4 »
Suma 89 cor.	

Grupa II. Oi de prăsilă.

1. Nicolae Șufană nr. 367 din Poiana	12 cor.
2. Nicolae Ghișe nr. 829 din Poiana	10 »
3. Ilie Manț nr. 376 din Poiana	10 »
4. Dan Genie, ec., din Rod	6 »
5. George Ghișe nr. 218 din Poiana	6 »
6. Ioan Fântână nr. 688 din Poiana	6 »
7. Dumitru Oprea, cassar din Poiana	6 »
8. Ioan Suciul nr. 20 din Poiana	3 »
9. Nicolae Stêrp, ec. din Jina	3 »
10. Dumitru Prodan nr. 588 din Poiana	3 »
11. Demetriu Ghișe nr. 134 din Poiana	3 »
12. George Ghișe nr. 134 din Poiana	3 »
13. Nicolae Prodan nr. 583 din Poiana	3 »
Suma 74 cor.	

Grupa III. Noatini și miei.

1. Nic. Muntean nr. 1116 Poiana	10 »
2. Ioan N. Oprean. 328 Poiana	6 »
3. Ioan Voican, nr. 15 econ. Rod	6 »
4. Const. Bebeșelea, Jina	3 »
5. Vasile Străulea, Jina	3 »
6. Ileana Apostolescu, Rod	3 »
7. Ioan Drăgoiu, Rod	2 »
8. Maniu Vonica, Rod	2 »
9. Dumitru Muntean nr. 789 Rod	2 »
Suma 37 cor.	

Recapitulatie.

Grupa	I.	89	cor.
»	II.	74	»
»	III.	37	»

Suma totală 200 cor.

Pentru conformitate

Vic. Tordășianu,
secretarul Reuniunii.

Scoalele de cadeți.

— Informațiuni. —

Adresându-mi-se din mai multe părți întrebări cu privire la condițiunile de primire în școalele de cadeți, împlinesc o plăcută datorie, dând următoarele informațiuni:

Școalele de cadeți se compun din 4 cursuri și au menirea a pregăti elevii pentru serviciu în cercul de activitate al unui oficer subaltern și a pune basă științifică pentru a pute cerceta mai târziu instituțiunile de resort militare. In cele trei cursuri dintăiu se predă în genere materialul ce se propune și în școalele publice reale superioare, astfel, că absolvenții cursului al III-lea ai școlii de cadeți pot fi admiși la examenul de maturitate la o școală reală publică. Absolvenții cursului al III-lea dacă dovedesc un sporiu general de cel puțin »foarte bine« au dreptul a cere, permițând împrejurările, un loc liber și a fi transferați la una din cele două academii militare.

Anul școlar începe cu 21 Septemvrie și se termină la 18 August. Asentarea și înrolarea în armată se face după absolvirea cursului al IV-lea, la 18 August, ținându-se după împrejurări cont de dorințele părinților la împărțirea elevilor pe la diferitele trupe.

De present sünnt următoarele școale de cadeți, în:

a) Viena, Budapesta, Praga, Königsfeld în Moravia, Pojon, Innsbruck, Timișoara, Sibiiu, Triest, Liebenau lângă Graz, Lobzow lângă Cracovia, Karlstadt, Marburg, Kamenitz lângă Petruvaradin, Strass în Stiria și Lemberg (toate pentru infanterie și vênători);

b) pentru cavalerie în: Mährisch-Weisskirchen;

c) pentru artilerie în: Viena;

d) în Hainburg pentru trupele de pioniri și regimentul căii ferate și de telegraf.

Primirea în o școală de cadeți se face de regulă numai pentru cursul prim, pentru celelalte cursuri numai dacă permit împrejurările.

Condițiunile de primire sünnt:

a) cetățenie austriacă, ungară sau bosniacă-herțegovineană (dovedită prin testimoniu de indigenitate);

b) aptitudine corporală (dovedită prin testimoniu al unui medic act v dela armata comună, marină ori honvezime);

c) cunoștințe premergătoare dovedite cu atestat școlar dela școalele de publicitate reale ori gimnasiale; pentru școalele de infanterie sporiu cel puțin »suficient«, ear' pentru artilerie și pioniri cel puțin »bun«, și anume:

pentru cursul $\left\{ \begin{matrix} I \\ II \\ III \end{matrix} \right\}$ cele $\left\{ \begin{matrix} patru \\ cinci \\ șese \end{matrix} \right\}$ cl. medii.

Nota »nesuficient« din latină și greacă nu se ia în considerare. Absolvenții ai școalelor civile cu drept de publicitate din Ungaria încă sünnt îndreptățiți a petiona;

d) purtare morală, dovedită prin atestatul de școală eventual prin alte autorități, mai vêtros dacă a trecut un timp de peste 6 luni dela absolvirea clasei ultime până la primirea în școala de cadeți;

e) etatea minimală și maximală pentru:

cursul I } al unei școale de $\left\{ \begin{matrix} 14 \\ 15 \\ 16 \end{matrix} \right\}$ și să nu $\left\{ \begin{matrix} 17 \\ 18 \\ 19 \end{matrix} \right\}$ ani.
» II } cadeți se cere $\left\{ \begin{matrix} 15 \\ 16 \end{matrix} \right\}$ de
» III } etatea de $\left\{ \begin{matrix} 16 \\ 17 \end{matrix} \right\}$ de

Petițiunile se trimit de părinți ori de tutori la cea mai apropiată comandă a școlii de cadeți până la 15 August și sunt a se arăta trei școale, în cari ar dori să fie primit aspirantul. Impărțirea aspiranților la diferitele școale o face ministrul de război. La suplică se [fie alăturate; a) atestat de botez; b) atestat de indigenitate; c) atestat medical; d) atestat de vaccinare, (dacă nu se adevărește în atestatul medical); e) toate atestatele școlare de pe anul curent și testimoniul școlar de pe anul premergător; f) atestat de moralitate, dacă acaasta nu se indică în atestatul școlar.

Aspiranții se încunostiințază la timp din partea comandai când au să se înfățișeze la examenul de primire. Acesta se face între 12 și 16 Septembrie și poate asista la el tata ori tutorul, care poartă și spesele de călătorie ale aspirantului. Esamenului premerge vizitare medicală. Esamenul se face în limba germană și este verbal și scripturistic și anume pentru anul prim din: limba germană, aritmetică și algebră, geometrie, geografie, istorie, istoria naturală, fizică și chimie, (în cadrele în cari s'au propus aceste studii în școlile medii inferioare). Aspiranților li-se face verbal cunoscut rezultatul esamenului. Cei ce au corespuns sunt primiți definitiv; pentru aceia însă, pentru cari din cauza lipsei de spațiu, ori cari se învoiesc a cerceta o școală pregătitoare, se așteaptă deciziunea ministerului de război. Aspiranții pentru școlile de infanterie sau cavalerie, cari vor se între în cursul prim, dar' cari n'au cercetat școale germane, se vor judeca mai îngăduitor la esamenul de primire în cât privește limba germană.

Școala pregătitoare pentru aspiranții, cari au întrunit condițiunile prescise de primire, dar' n'au putut presta esamenul de primire, sunt de present în: Praga, Lemberg, Strass și Marburg. Dacă părinții se învoiesc, aspiranții pot fi trimiși la una dintre aceste școale pregătitoare

Taxele școlare sunt: a) pentru fii legitimi ori legitimați ai oficerilor din toate grupele, ai preoților militari ortodoxi, gr. cat. și evangelici, ai amployaților, dirigenților de muzici militare, suboficeri, ai gagistilor năinși în clase de rang, activi, pensionați și invalizi ai armatei, marinei și honvezimei 24 coroane pe an; b) pentru cei de rezervă, pentru amployații de stat civili sau de curte 160 coroane; c) pentru fii tuturor celorlalți cetățeni ai monarhiei 300 coroane; d) pentru esteri 800 coroane Aspiranți fără mijloace, cu atestate școlare foarte bune, cari prestează esamenul de primire cu foarte bine, se împart grupei a), și cât timp arată în școala de cadeți sporiu general foarte bun, pot conta la o reducere până la 24 coroane.

Formular de petițiune:

Timbru 1 coroană	An das Kommando der k. u. k. Infanteriekadettenschule in Nagyszeben.
Ich	bitte um die Aufnahme meines Sohnes Konstantin in den I. Jahrgang einer k. u. k. Infanteriekadettenschule, und zwar, wenn möglich, nach Nagyszeben, Wien, Budapest.
Als Aufnahmsdokumente lege ich bei:	
1. d. Taufschein meines Sohnes;	Alter: 16 Jahre.
2. den Heimatsschein;	Haimatsberechtig Brassó
3. das militärärztliche Gutachten;	Tauglich ohne Ge- brechen.

4. die Schulzeugnisse d. letzten zwei Studienjahre meines Sohnes; } 1. Fortgangsklasse.

Ich erkläre, dass mir die Bestimmungen der Vorschrift über die Aufnahme von Aspiranten in die k. u. k. Kadettenschulen vollinhaltlich bekannt sind, und dass ich mich verpflichte, allen daselbst festgestellten Bedingungen genau nachzukommen, falls mein Sohn in eine Kadettenschule aufgenommen wird.

Sollte mein Sohn den Anforderungen der Aufnahmeprüfung nicht entsprechen, so bin ich mit dessen Einteilung in einen „Vorbereitungskurs“ (nicht) einverstanden.

Brassó, am... ten Juli 1903.

George.....

N. B. Petițiunea și atestatul medical se provéd cu timbru de 1 coroană, celelalte documente dacă nu sunt timbrate, cu timbru de 30 bani.

Ioan Broju, preot militar.

Știri economice, comerc., jurid., industr.

In atențiunea pomicultorilor. Conform rapoartelor sosite la comisarul ministerial de pomicultură (országos gyümölcsészeti miniszterbiztos), roada de mere să arată a fi foarte slabă, atât în cele mai multe țări europene, cât și în o însemnată parte a Americii. Din cauza aceasta unele firme comerciale din străinătate s'au adresat deja de pe acum comisarului ministerial, ca să le împărțasească adresa cultivatorilor de poame, dela cari ar putea să cumpere mere în cantități mai mari.

Morăritul în Franca. Cu toate măsurile luate, morăritul are de luptat în Franca cu foarte multe greutăți, ear' în ultimul timp lucrează chiar cu perderi. Din raportul anual al societății pe acțiuni, „Marile mori din Corbeil“ cu un capital de 12 milioane, se vede că societatea a avut o pierdere colosală de 2 milioane franci. Se esplică această crisă a industriei morăritului francez prin ieftinătatea materialului brut, și prin producția mare de făină.

Se crede, că anul acesta starea aceasta se va îndrepta în urma veștilor despre roada americană, care face Franciei o mare concurență.

Pășuni de munte. Cercurile economice din comitatele Maramureș, Sătmar, Bereg și Ugocia să ocupă cu introducerea respective folosirea practică a pășunilor de munte. Scopul este a da avânt prin aceasta creșterii de vite și în comune, cari duc lipsa de pășune. De model servește aranjarea pășunii de munte de pe domeniul Schönborn. Vitele mânate la pășune de munte au câștigat în trei luni câte 45 chlgr. în greutate.

Roada Despre roada câmpului vin știri din deosebite părți, din cari dăm aci unele:

În Săcuime, în jurul Chezdi Oșorheiului la începutul lui Iulie a fost câteva zile timp frumos; în zilele aceste s'au adunat fânul, cosit deja. Bucatele promet o roadă ceva peste mijlocie. Cururuzul și crumpele, dacă nu înceată ploile, vor da o roadă siabă.

Din Torontal să vestește, că ploile au cam împedecat lucrul câmpului, dar' pentru aceea pagube mari nu sunt, cu deosebire în partea de sus a comitatului. Dacă va fi vreme frumoasă roada va fi peste mij-

locie, cam 9—9½ măji metrice de câte un uger cat. Calitatea grăului e bună.

Dincolo de Dunăre seceratul e totu. Grăul n'au suferit din pricina căldurilor, dar' orzul s'au negrit puțin. Roadă e abia mijlocie. Cucuruzul să desvoaltă bine.

— Din Moșnița ni-se scrie că în ținutul Timișoarei secerișul s'au sfârșit, grăul nu va da roadă ca anul trecut; grăul a fost mai tot picat la pământ și anevoie s'au secerat, sau p'ătit de lanți 1 meter de grău și 1 fl. 50 banii. Cucuruzele sunt frumoase, asemenea și varza.

Esposiție de vite în Gurahonț. Reuniunea economică din comitatul Arad a aranjat o esposiție de vite, împreună cu premii în Gurahonț. S'au espus 170 de vaci, 53 juninci și 36 tauri. Intre premiați sunt și Români.

SFATURI.

Contra durerii de cap. Contra durerii de cap provenită din vânt s'au dovedit foarte bună următoarea lecuire:

Iai ceară albă, ceară roșie de sigilat, cafea prăjită și zahar alb în măsură de o potrivă. Pe toate le pisezi și le amesteci. Le pui apoi pe jar și te afumi la cap cu ele. E bine să stai plecat pe marginea așternutului și să întinzi un cearșaf (lepedeu) deasupra capului, ca norul de fum să nu se împrăstie și din cât poți cearcă să prinzi pe nas din fum. Apoi te astupi grabnic în așternut, ear' cearșaful afumat îl pui în jurul capului.

Dacă te afumi de 3—4 ori, dureria trece, ca și luată cu mâna.

Întercatul mănșilor. În legătură cu articolul nostru din nrul trecut despre creșterea mănșilor, un cetitor al foaiei ne scrie următoarele:

Întercatul mănșilor se începe, când încep să-și peară pârul cel dintâiu, și capul, grumazii și șoldurile încep să se acopere cu păr neted și luciu. Despărțirea se face cu încetul, la început câte-va oare, apoi tot mai mult, până s'au cam desvêțat eapa de mânz și mânzul de eapă. Pe timpul, când folosim eapa la lucru și mânzul rămâne singur, trebuie să avem bună grijă de aceasta, ca să nu se lovească cumva, căci mânzul încearcă totul, ca să ajungă la mumsa. Când cu încercările aceste el se înferbentă foarte tare, de aceea să ne ferim de-a-l adăpa.

FELURIMI.

Stâlpi de telegraf înfloriți. În Uganda (Africa-de-sud) au început să se construeze linii telegrafice. Acolo nu se pot folosi stâlpi de lemn, pentru-că insectele îi prăpădesc în scurt timp. Neavând curând la îndemână stâlpi de fer, au tăiat crengile dela un soi de smochini, care crește sêlbatic în cantități mari, folosindu-i pe acestia ca stâlpi de telegraf. Fiind vorba de timp scurt, nu i-au descojit. Acum au înflorit toți stâlpii, așa că Africanii de acolo au o linie telegrafică cu stâlpi vii.

CRONICĂ.

Rugăm pe onor. noștri abonați să grăbească cu renoirea abonamentului, ca să nu fim siliți a sista trimiterea foii la adresa aceluia, cari încă nu și-au reînnoit abonamentul.

Administrația
„Foil Poporului“.

Dar pentru abonați. Facem cunoscut de pe acum cetitorilor, că toți aceia, cari se abonează la „Foaia Poporului“, vor primi la sărbătorile Crăciunului ca dar, o frumoasă broșură de cuprins variată, cu schițe, povestiri poezii populare, sfaturi folositoare etc.

Alegere de deputat. In locul deputatului răposat Fluger din Bistrița se va alege un nou deputat în 7 August c. Până acum este un singur candidat, vicecomitele Knales.

Cas de moarte. Subscriții cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoșcuților, că mult adorata soție, iubitoarea mamă, dragălașa fiică, neuitata soră, respectiva nepoată, cumnată și verișoară Regina Nicoară născ. Mezei după un morb scurt și vehement împărțită cu Sfintele Taine ale muribunzilor în 27 Iulie la 2 ore p. m. și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului în al 30-lea an al etății și al 11-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele terestre s'au așezat spre repaus etern în 29 Iulie a. c. la 3 ore p. m. în cimiterul gr. cat. din Sind. Fie-i țărina ușoară și memoria neuitată! Ioan Nicoară paroh gr-cat ca soț; Augusta, Georgina, Zoia, Sabina și Felicia ca fice; Stefan Mezei și soția, ca părinți; Mariți Murășan n. Mezei ca soră, Eugen și Remus ca frați; Basil Murășan ca cumnat; Ioan Mezei jud. de Curie cu familia, George Mezei și familia, Ana Mezei măr. Cadar, Nina Mezei măr. Gaia, Ioan Pătăcian și fam. ca unchi, mătușe, veri și verișoare.

Principele Bulgariei, Ferdinand a plecat din Sofia, împreună cu copiii sei și a sosit în Ploiești. In legătură cu plecarea lui Ferdinand mai multe foi au scris că principele nu se va mai reîntoarce în Bulgaria, temându-se să nu pătească ca regele Alexandru al Serbiei. Știrea aceasta se declară acum de o scornitură.

Răscoale de muncitori în Rusia. In mai multe părți ale Rusiei muncitorii fac mișcări revoluționare. In Bacu s'au pus în grevă 30 mii de muncitori dela minele de petrol. S'a cerut miliția împotriva lor. In alte părți se lătesc scrieri revoluționare între muncitori. In Narva au fost arestați mai mulți capi de-ai muncitorilor. — Ocârmuirile ar trebui să ia în seamă p'ângerile muncitorilor.

Miseli țigănești. In comuna Barátos (comit. Treiscaune) în timpul din urmă pe-reau foarte multe vite, fără să fie în sat ceva boală de vite. Nimenea nu știa cauza acestei nenorociri. Dar oamenii au început a sopți prin sat, că vitele pier înveninate. S'a făcut cercetare și s'a aflat, că în adevăr țiganii din sat otrăveau vitele, în grajduri și pe câmp, dându-le pită muiată în câtran de lemnușe, țiganii desgropau apoi noaptea vitele căzute, având astfel carne berechet. Mai mulți țigani au fost prinși.

Amintirea învingerii dela Custozza. Din Viena ni se scrie, că la 24 Iulie, regimentul nr. 43 a sărbătorit amintirea luptei dela Custozza, unde armata austriacă a raportat o învingere strălucită. Batalioanele 1, 2 și 3 s'au adunat în curtea casarmei, unde capelanul militar Paul Boldea a ținut un scurt serviciu D-zeesc. După serviciu le-a ținut feciorilor o frumoasă vorbire în limba românească, arătând gloria neperitoare ce și-au câștigat Românii prin vitejia lor dovedită la Custozza.

Logodnă. Dr. George Wilt sub-inspector prim regesc din com. Hunedoara sa fidanțat în 21 Iulie în Deva cu domnișoara Victoria Frâncu, fiica fostului vice-comite al Zarandului Amos Frâncu și nepoata dlui Ioan Simionașiu, pres. sect. orf. com. Hunedoara.

Pentru tipografi. La „Tipografia“ I. Marschall din Sibiu (Strada Poplăcii 15.) se află de vânzare mai multe caste, mici și mari, și regale, cu preț convenabil.

Dare de grăsime. In Stockholm (Svedia) vreau să pună dare pe cei grași. Propunătorii zic: cel ce se îngrășă, dovedește că se nutrește bine, ear' cel-ce se nutrește bine, dovedește, că are cu ce, de aceea se și plătească. De darea aceasta se fie scutiți numai cei-ce trag sub 60 chlgr.. Dela 60 chlgr. în sus plată! Cel-ce trage 90 chlgr. plătește de două-ori atâta dare, ca cel cu 61 chlgr.

O nouă scriere a Carmen Sylvei. Ziarele din România aduc știrea că în Sept. va apăre în Berlin o nouă povestire a reginei României (Carmen Sylva), intitulată „In luncă“, cu două ilustrațiuni frumoase luate dintre tablourile pictorului român Gri-gorescu.

Despre omorurile din Belgrad. Căpitanul Constantinovici, unul din conjurații mai de frunte din noaptea uciderii regelui Alexandru, a publicat o broșură, în care autorul povestește amănuntele îngrozitoare ale dramei dela conac.

Căpitanul Constantinovici spune că la început conjurații erau numai în număr de trei, toți oficeri.

Fiecare dintr'înși luaseră sarcina să mai câștige încă câte un tovarăș.

Astfel numărul oficerilor intrați în conjurație se ridică în curând la suma de mai bine de 200, care nu se cunoșteau între ei. Fiecare știa numai pe introducătorul lui, pe acela care-l inițiase în complot, cu condiția ca și el la rându-i să câștige un nou recrut.

Autorul broșurei spune apoi, că toți conjurații știau că regele Alexandru avea obiceiul să poarte zale sub cămașa lui de pânză: „Pentru aceea am îndreptat loviturile noastre spre gât și cap“.

Cuvântul de ordine era „Sviver“ care însemnează dobitoc.

Când frații reginei Draga, tinerii Lurjevița, fură introduși în camera comandantului diviziei, fură luați în ris și insultați de oficerii strinși grămadă împrejurul lor.

Îi apostrofau astfel:

— Dilor prinți, faceți-ne onoarea de a ședeă puțin — Domnii prinți doresc să fumeze o țigară? — Păreți cam galbeni dilor, prinți, nu ați dori să beți un păhar de apă?

In sfârșit după-ce toate pregătirile se terminară, un oficer superior le zise:

— Sărutați-vă și ziceți vă adio! Gloria voastră s'a sfârșit.

Apoi amândoi frații fură duși în curte, unde îi impușcă un pichet de infanterie.

Omoruri săvârșite de țigani. „Drapelul“ scrie: Sâmbăta trecută d. a. se așezase cu corturile lor o bandă de 47 țigani lângă comuna St-Benedek (com. Arad). Peste noapte țiganii au călcat casele lui George Popular și Paul Dobring, cei mai bogați țărani din sat. Popular și soția lui a fost omorâți în somn cu săcurea. In cealaltă casă țiganii au omorât pe Paul Dobring, ear' pe soția lui au spânzurat-o de crucea ferestrii. Țiganii au jefuit apoi ambele case. Dimineața gendarmii descoperind crimele au plecat după țigani, cari luaseră calea spre Ujvár. Când țiganii au văzut pe gendarmi, i-au primit cu gloanțe de revolver. Atunci gendarmii au pușcat și ei și 5 țigani au rămas morți pe loc, ear' 15 au fost greu răniți. Gendarmii au învins pe țigani, i-au legat și dus la Ujvár, cu morți și răniți cu tot. Acolo au fost predați judecătoriei.

Dicționarul geografic al Bucovinei. In ultima adunare generală „Societatea geografică română“ a hotărât a publica un „Dicționar geografic al Bucovinei“. După-cum cetim în ziarele din România, Societatea geografică a însărcinat acum cu aceasta lucrare pe dl Dr. Em. Grigoriță, profesor în București.

Manevre. Împăratul-rege al nostru va lua parte la manevrele cavaleriei la Erdberg, pe la sfârșitul lui August. La începutul lui Septemvrie vor fi manevre pe la Radna Lippa, la cari iau parte corpurile de armată din Sibiu și Timișoara, sub comanda comandantilor de corp Probst și Schwitzer. La aceste asemenea va fi de față Mai Sa.

Convocări. Membrii despărțământului, Abrud Cămpeni ai „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ și toți binevoitorii culturii poporului român, sânt invitați a participa la adunarea cercuală, ce se va ținea Duminecă la 9 August n. 1903 în comuna Scărișoara.

Din program amintim: Raportul general al comitetului cercual. Raportul casarului și stabilirea bugetului pe 1904. Rapoartele agenturilor comunale. Disertațiuni, anunțate directorului cu 48 ore înainte de adunare. Dr. Basiliu Preda direct. desp. Demetriu Goia seeret. desp.

— Adunarea cercuală ordinară a despărțământului III (Făgăraș) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ se ține anul acesta în comuna Viștea inferioară la 20 Iulie (2 Aug.)

Din Program amintim. Raportul general al comitetului despărțământului despre activitatea sa dela ultima adunare generală. Raportul casarului și prezentarea bugetului pe anul 1903—1904.

Pentru fondurile meseriașilor sibieni. Din prilegiul sărbătorii sfinților apostoli Petru și Pavel, un cerc de amici au dăruit fondului steagului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, anume prin mijlocirea dlui Nicolae Bulea următoarele sume: Petru Cioconea cancelist Petru Feldeorean, sodal pantofar, fiecare câte 1 cor.; Pavel Imbăruș, măestru lustritor, 40 bani; Bulea, Nicolae Ișan, G. Simtion, Al. Nemeș, sodal faur, Ioan Cărata, fiecare câte 20 bani; Filimon Delorean, 30 bani; Ioan Ișan, Georgiu Dengh, Nicolae Vidrighin jun., Stefan Duca, Ioan Lețian, George Popidan, Lazar Stanciu, Panfilie Crișanu, Traian Pop, fiecare câte 20 b.; Nicodim Rusu, 40 bani; Ioan Mohan 20 b.; Albert Mellmer, 1 cor.; George Apolzan, 20 bani. Suma totală 7 cor. 30 bani.

Doamna Paraschiva Floașiu, s'ște de negustor din Mercurea a administrat fondului de 20 bani, creat d. Reuniune pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare suma de 7 cor. 20 bani dăruită de următorii: Ilie Floașiu, comerc., 1 cor.; Paraschiva Floașiu, Augustin Brutariu, com., Elie N. Petruț, contabil, Gheorge Ghișe, Ioan Țața, Ioan Felgiu, măcelar, Daniil Stroia, Nicolae Albu, fiecare câte 50 bani; George Stănese, măcelar, G. Fleșeriu, Mateiu Fleșeriu, I. D., N. N., N. N., fiecare câte 20 bani; Ioan Fleacă, măestru rotar, 40 bani și A. L. (Sângătin) 60 bani.

Tot la acest fond a dăruit dl Ioan Tatu, proprietar în Sadu, 2 coroane.

Mulțumită publică. Aduc mulțumită acelor stimați domnii precum și prietinelor mei cari m'au sprijinit, procurându-și dela mine broșura „Anecdote și dialoguri“.

Notez, că din cele 500 exemplare în câte le-am tipărit mai dispun încă de vre-o 115 bucăți pe cari le pun în vânzare cu prețul de 30 bani bucata (cu porto cu tot) pentru biblioteci însă cu prețul de 20 bani. Bani îi primesc și în marce postale.

In speranță că va fi bine primită și broșura ce voesc a o mai da peste câțva timp la tipar (în care combat mândriile). Măgăreii 27 Iulie 1903 (u. p. Bărkös).

Emanuil Suciu.

Sărbare. Reuniunea pentru daruri de Crăciun băieților, cari încă nu cercetează școala, aranjează o sărbare în grădina »Hermann«. la 2 Aug c, împreună cu joc, postă și loterie. Programul e foarte variat și interesant. Biletele de intrare costă 60 bani, pentru băieți 30 bani.

Pentru boltițe. La »Tipografia« (Sibiu, strada Poplăcii Nr. 15) se află de vânzare hârtie de maculatură pentru pachetat chilogramul à 16 bani.

Știri mărunte. În Hajmáskér (comit Vespri) au fost loviți de trăsnet doi soldați tunari, când scoteau apă din o fântână. Unul a murit, celalalt a muțit.

— Birjarii din Paris s'au pus în grevă. Astfel Parisul e acum fără birje.

— Pagubele pricinuite în Silesia prin marile ploi din zilele trecute, se urcă la 18—20 milioane cor.

— Vezuvul continuă cu vomarea lavei. Drumurile și câmpiile cătră Pompei sunt napădite de lavă.

Petrecheri.

Petrecherie în Chimitelnicul-de-câmpie.

Tinerimea română din Chimitelnicul-de-câmpie și împrejurime aranjează în 2 August c. o petrecherie de vară. Petrecheria se va ține în un pavilion anume pregătit spre acest scop. Venitul e destinat în favorul fondului de edificare a bisericii locale. Presidentul comitetului aranjator e dl Teodor Harșian, paroch.

Producțiunea teatrală în Oravița-română.

Corul bisericesc ort.-rom. din Oravița-română va aranja o producțiune în sala hotelului »Șeratul de aur« la 20 Iulie (2 August) 1903 sub conducerea dirigentului său Carol Lazăr, învățător. Program: Podoleanu: »Imn de sărbare«, cor mixt; Vidu: »Resunet dela Crișana«, cor mixt, bariton-solo de dl G. Pipelca; Vidu: »Cântecul străinătății«, cor bărbătesc; Vidu: »Resunetul Ardealului«, cor mixt, sopran-solo de d-șoara Fl. Neda. »Medicul fără voce«, comedie în 3 acte, tradusă de Jorgulescu. Venitul curat e merit pentru fond.

— Reuniunea gr.-cat. rom. din Oravița-rom. »Concordia« aranjează o producțiune Duminecă în 2 August st. n. 1903, în grădina hotelului »Impăratul Austriei« din loc, sub conducerea dlui Ioan Bogdan, învățător.

Petrecherie în Seliște.

Tinerimea studioasă din Seliște aranjează în ziua de Sf. Ilie, Duminecă în 2 August st. n. o petrecherie de vară. Locul petrecherii: Netedul. La cas de timp nefavorabil petrecheria se va amina pe Dumineca următoare.

Petrecherie în Turda.

Tinerimea română din Turda și împrejurime aranjează în 9 August c. o petrecherie de vară în hotelul »Europa« din Turda. Venitul curat este destinat în favorul bibliotecii populare a despărțământului »Asociațiunii«. President este dl Dr. Valer Moldovan, avocat.

Petrecherie de vară în Ernot.

Tinerimea din jurul Ernotului aranjează o petrecherie de vară la 9 August st. n. 1903, în sala hotelului »Central« din Ernot. Venitul curat e destinat $\frac{1}{3}$ parte în favorul școlii gr.-cat. din loc, ear' $\frac{2}{3}$ pentru »Masa studenților din Blaj«. Presidentul comitetului aranjator este Nicolau I. Platon, teol. an IV.

Prețul bucatelor.

În Sibiu, Grâul în săptămâna trecută s'a urcat puțin în preț. S'a vândut cu 16 cor. 40 bani până la 16 cor. 60 bani hectolitru (100 kgr.). Cucuruzul din România a mers hectolitru cu 10 cor. cel dela noi cu 11 coroane.

În Pesta grâul a scăzut puțin în preț. Cucuruzul de Ungaria s'a vândut cu 12.70—12.85 pe hectolitru.

În Lugoj au fost următoarele prețuri:

Grâu prima calitate pe hectolitru 13 cor. 20 bani; grâu de mijloc 12 cor. 80 bani; săcară prima calitate 12 cor.; săcară de mijloc 11 cor. 40 bani; orz 9 cor. 60 bani; ovės 10 cor. 80 bani; cucuruz prima calitate 12 cor. 40 bani; cucuruz de mijloc 11 cor. 60 b.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRĂȚIEI.

Em. S. în Măg. Avisul l'am dat. Anecdota va urma. Mulțumite.

I. C. în M. Utoara. Să vor publica. Mulțumite.

A. P. Sălagiu. »Pasere galbină în cioc« e o poezie veche de Murășan, cunoscută și tipărită de mult.

V. G. în Moșnița (ab. nr. 37). Tabloul amintit numai așa se poate da, cum am vestit. Altcum costă 3 cor. e mare și foarte frumos. Portretul lui Iancu e acela, care-l ai.

G. D. tinereții, în Galga. Mai bine e să aduni poezii populare, ear nu se faci dta.

Proprietar, editor și redactor responsabil:

Silvestru Moldovan.

Tiparul »Tipografii« Iosif Marschall.

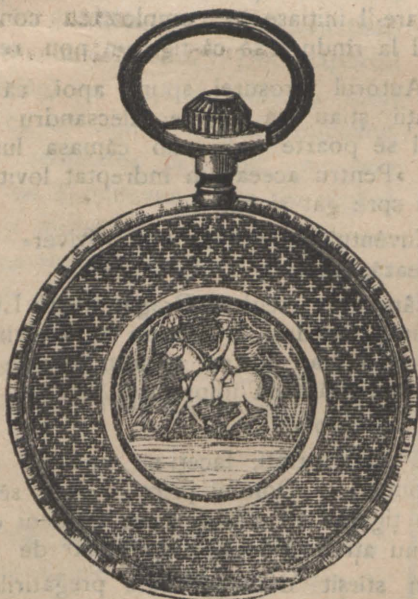
Mijlocese Credit hipotecar

avantajos. Honorar numai în cazul succesului.

Doritorii să scrie sub adresa

„TERA“
post-restante Sibiu

și să alătore una coroană în mărci postale pentru spese de manipulație.

Nr. 160 F.

Oroloage, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Iulius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3.

— Cel mai mare deposit —

din Transilvania dela fabrică, de oroloage, juvaeri, obiecte de aur și de argint al lui Iulius Erös, Sibiu (N. Szeben), strada Cisnădiei nr. 3

Toate obiectele de aur și de argint sunt probate și examinate ofic. și de fiecare obiect este oficială vizibilă »marca«, afară de aceasta se dă garanță în scris despre veritatea fiecărui obiect.

Prețuri-curante ilustrate se dau la

cerere gratis și franco. 64 4—26

Nr. 160 F. Orologiu de nickel, cu copetiș dublu, foarte masiv 7 cor. 50 bani.

Lanțuri de nickel 50, 70, 100, 140 bani.

Lanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor. Șinoare pentru orologiu, 20, 30, 50 bani.

Deschidere de restaurant.

Subscrisul cu stimă îmi permit a atrage atențiunea preonoratului public român din loc și jur asupra

restaurantului Habermann (Bierhalle)

pe care l'am luat sub conducerea mea, începând cu ziua de 16 Iulie c. și unde onoratul public va fi servit cu cea mai bună bere de Habermann cu mâncări ieftine și bine pregătite, cum și cu vinuri vechi curate.

Serviciul prompt și ieftin va mulțumi pe deplin pe onoratul public.

Recomandându-mă binevoitorului sprigin al onor. public sunt

Cu distinsă stimă

Iosif Barbu,
restaurateur.

Publicare de licitație.

În partea de pădure »Knechtwald«, care formează proprietatea comunei Hosman (Holczmány, comit. Sibiuului), în urma concesiunii date de înaltul minister reg. ung. prin ordinul seu din 1900 nr. 41122/I—3 și 1903 nr. 7568 se vor vinde în 26 August c. la 10 ore a. m. la casa comunală din Hosman prin licitațiune publică, împreună cu oferte închise, 6080 de stejari numerotați, cu diametru de 18—112 cm. ca lemne de foc și pentru lucru, de pe un teritor de tăiat designat, în estensiune cum de 54.3 jugăre cat.

Prețul de strigare este 49506 cor.

Vadiu: 4950 cor. 06 bani.

Oferte ulterioare nu se consideră.

La ofertele date în scris și închise are a se alătura și vadiul.

Condițiile de licitație se pot vedea la subscrisul oficiu pretorial, respective la oficiu forestier reg. ung. de stat din Sibiu, în orele oficioase.

Nocrich, 23 Iulie 1903.

Hanner,
pretor cercual.

Moara de vapori

din comuna Do-stad (Hosszutelke — Alsó-Fehérmegye) se vinde din voie liberă.

Cumpărătorii să se adreseze la proprietarii Ilie Hociotă și Dum. Băilă din Seliște (comit. Sibiuului). 75 1—3

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicului
pentru sezonul de primăvară

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, francezești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru **pardi-siuri** și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra **reverenzilor** confecționate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebită atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore.

70 2—

Sz. 3119/903 szgb.

72 1—1

Faeladási hirdeményi.

Fogaras vármegye tekintetes közigazgatási erdészeti bizottságának 1902 évi márczius hó 8-án 92 902 szám alatt kelt határozata értelmében Grid község tulajdonát képező „Diaju Popl“ nevéjében 95 53 kor. hold területen 30260 ürméter hasáb tűzifa és 800 ürméter dorong tűzifa 24688 koronára becsült érték kikialtási árral Griden (Fogaras megye) 1903 évi szeptember hó 21-én reggel 8 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek a következő feltételek mellett el fog adni.

1. Az árverező köteles 24688 korona értékkel megbecsült fa tömegnek értékéből 10%, bánatpénzt az árverést vezető közigazgatási tisztviselő kezéhez letenni.

2. A vevő köteles a termelendő fahennyiséget az árverés napjától számítandó 1 és fél év alatt tehát 1905 év márczius hó végeig levágtatni és a vágás területét a fahadékoktól kitakarítani.

3. A kihasználáskor előforduló felhasználásért és kárért a sárkányi kir. járási erdőgondnokság nemlegetése szerint a vevő felelős.

4. A vevő a faanyag kihordása és szállítása alkalmával a területen levő erdei és mezsei utakat használhatja, minden ide vágó kár okozásért s illetve új csapázat elő idézéseért a megtérült kárral szemben anyagilag felelős.

5. A vevő tartozik az árverés befejezése után az egész pénz összeget lefizetni, illetve felét az árveréskor azonnal és másik felét pedig két részletben, legkésőbb 1905 évi márczius hó végeig Grid község pénztárnál.

6. Írásbeli és szóbeli ajánlatok csakis az árverés megkezdéseig fogadhatnak el, utóajánlatnak helye nincs.

7. Az engedélyezett kitakarítási idő letevével a helyszínen maradó faanyag felett Grid község a sárkányi járási erdőgondnokság maghatalmával szabadon rendelkezik.

8. Az árverésnél felmerült költségeket illetve bélyeg illeteket az árverező, illetve a vevő fedezi.

9. A tek közig. erd. bizottság 92—902 k. e. b. számú határozata alapján a vevő az árverés érvényre jutása után az árverező bizottság elnökének kezébe a vármegyei erdőri nyugdíj alap javára a vétel áron kívül azonnal tartozik 100 azaz egyszáz koronát fizetni.

Griden, 1903 évi június hó 13-án.

Dombrádi sk. Urdea Costandin sk.
Főszolgabíró. bíró.
Vildmann sk. Popp György sk.
erő. kir. erdész jel. jegyző.

Strada Ocnei nr. 36.

Cel mai mare și mai bine asortat
deposit de monumente pentru
mormânturi
aproape în toată Ungaria

Iosif Roubischek jun., sculptor și petrar,

atelierul și depositul sînt situate pe pămînt propriu,

Strada Ocnei nr. 36. (SIBIU—NAGY-SZEBEN). Strada Ocnei nr. 36.

(A se observa bine adresa)

În depositul meu se află în totdeauna cu prețul dela 10—1600 cor. peste 300 de diferite cruci și monumente pentru mormânturi, de toate felurile de pietri obicinuite precum sînt: granit de Suedia negru-inchis, labrador de Norvegia strălucitor ca sedeful, syenit de Suedia și Bohemia, granit de Silezia, marmoră Cararra, marmoră de Silezia albă, vînat-surie și neagră, precum și drachit și peatră de nêsip foarte fină și tare, în toate mărimile și formele

De oare-ce am cumpărat în persoană o cantitate mare și aleasă de material, punînd deosebit pond pe calitatea cea mai bună, sînt în plăcuta poziție a putè purta, ori-ce concurență atît ce privește frumseța și ietinătatea cât și executarea comenzilor despre care lucru se poate convinge ori-și-cine ar dorî. Rog deci pe on. public a mè onora cu comanda sa.

Afară de acestea mai am un frumos deposit de tot felul de lucruri trebuincioase pentru clădiri, pe cari le vînd cu prețuri foarte moderate:

Trepte cu dungă rotunzită cor. 6.50. — Trepte fără dungă rotunzită cor. 5.50.

Cu desemnuri și preliminar de spese stau la dispoziția onoratului public.

Cu stimă

Iosif Roubischek jun.

38 5—6

Strada Ocnei nr. 36.

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

—* Intemeiată la anul 1868 *—

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și esplosiune,

edificii de ori-ce fel, mărfuri, mobile, vite de produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții, asigurări de zestre, de copii, rente, pe viață etc. etc.

68 4—6

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormîntare cu solvirea imediată a capitalului scadent.

Valori asigurate contra incendiului: Capitale asigurate asupra vieții:

72,420.299 ooroane.

9,248.543 coroane

Pentru despăgubiri de incendii 3,003.550 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,738.793 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I.,
precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Căsătoria

modernă recere o intervenție solidă și reală. Dispunând de cunoștințe numeroase atât la noi în țară cât și în România, și pentru a corăspunde cerințelor timpului, am aflat de bine a înființa un birou de mijlocire pentru căsătorii. Interesații, dame și domni, sânt rugați a se adresa cu deplină încredere la biroul:

„STELLA“,

Sibiu, str. Pământului mic nr. 3.

Gluma eschisă, dar' și refușată. Discreția garantată. Spese de manipulație: 1 cor. în mărci poștale sânt a se alătura.

74 1-3

O casă în colț de stradă.

(În fața soarelui),

cu 3 fronturi de stradă, constătoare din 2 locale pentru negustorie, în apropierea gării, acomodată pentru ori-ce întreprindere, este de vândut în condiții foarte favorabile

Informații mai de aproape dă

Petru Moga,

71 2-2

Strada Urezului nr. 27.

Liferantul curții ces. și reg. Espos ția Paris: Medalia de aur.

FERNOLENDT

Vacs de ghetete și papuci,

cel mai bun din lume, se svântă curând, are lustru foarte frumos și nu strică pelea de loc. — Inființat la anul 1832. — Depositul fabricei Viena I. Schulerstrasse nr. 21.

4 47-52

Se capătă în toate locurile.

P. T.

Subscrisul am onoare a face cunoscut, că am preluat fără active și pasive

negustoria de ghetete

cunoscută sub firma

urmașii lui **M. Bachholzky Weisz & Sch'esinger**

și aflătoare în

Sibiu, strada Cismădiei nr. 11

și voi conduce mai departe sub firma „**Victor Dressnandt**“, improtocolată la tribunalul comercial.

Cu rugarea respectuoasă, că încrederea care ați avut-o față de aceasta negustorie se o împărtași și cu mine, semnez

cu toată stima

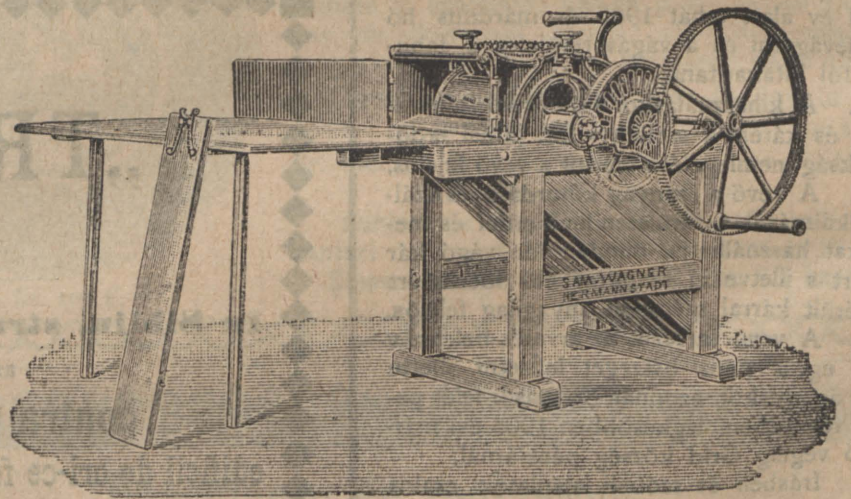
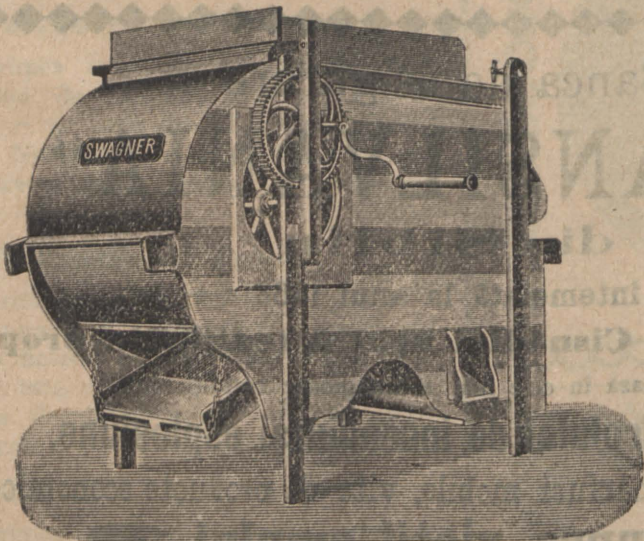
61 4-5

Victor Dressnandt,

Deposit de ghetete asortate cu totul de nou.

SAM. WAGNER

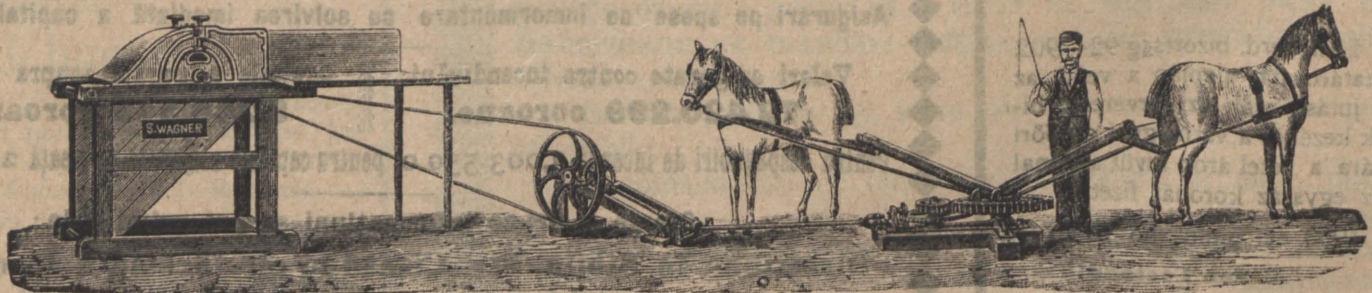
prima turnătorie de fer fabrică de mașini și unelte agricole, atelier de mori și prăvălie de fer
Sibiu, Piața de fân nr. 1.

57 6-7

Cele mai bune și mai escelente

Mașini de treerat grâu cu mâna și cu manej, Mori de vânturat (Ciure) Trioruri, Greble de adunat fânul, sfărmător de cucuruz precum și toate altele mașini și unelte economice se liferează cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă cele mai avantajoase condițiuni de plată.

Cataloage la cerere gratis și franco.